

еднопосочни, но за разлика от първата половина на столетието, когато населението и в двата вида населени места се увеличава, сега те са към намаляване.

Изменението в броя на градското население е в унисон с изменението на общия брой на населението в страната. То непрекъснато нараства от Освобождението на България до 1985 г. В началото на изминалия XX век то е 742 хил. души, или само всеки пети е живял в градовете на страната. Този относителен дял се запазва на почти същото равнище през първата третина на века. Преброяването през 1934 г. установява, че в градовете на България живеят 1 млн. 303 хил. души, или 21.4%. След Втората световна война в резултат на масови преселвания от селата в градовете и на промени в статута на отделни населени места броят и относителният дял на живеещите в градовете нараства. През 1956 г. вече една трета от населението живее в градове, а само след още 9 години дяловете на градското и селското население почти се изравняват. При преброяването, проведено в края на 1992 г., градското население е повече от две трети (67.2%). В началото на XXI век в градовете на страната живеят 5 млн. 501 хил., или 69.0%. Относителното увеличение на градското население не е придружено с абсолютно увеличение. Напротив, за втори път след периода 1986-1992 г. се регистрира намаляване в абсолютния брой на населението, живеещо в градовете - с 204 хил. души.

Характерна черта на урбанизацията в България е увеличаващата се концентрация на населението в големите (за българските мащаби) градове. Към 1 март 2001 г. повече от половината от постоянното население на страната (51.6%) е съсредоточено в 40 града с население над 25 хил. души. В най-големите градове с население над 100 хил. души живее приблизително една трета (32.3%) от населението на страната. За сравнение ще посоча, че през 1965 г. в тях са живели 12.2% от населението. Към момента на преброяването в тази категория попадат девет града: София, Пловдив, Варна, Бургас, Русе, Стара Загора, Плевен, Сливен и Добрич. Съществен факт, който трябва да се отбележи, е, че дори населението в най-големите градове - София и Пловдив, е намаляло в сравнение с 1992 г. Само в 5 от градовете с население над 25 хил. души се регистрира увеличаване на населението. Това са Варна, Петрич, Сандански, Свищов и Хасково, като в последните два града увеличението е незначително.

Влияние върху равнището на урбанизация оказват и административните промени в статуса на отделни населени места. Става дума за обявяване на села за градове и за присъединявания (или отделяния) на села към (от) градове. Тук е мястото специално да се подчертае, че за първи път през последните осем години градското население се е увеличи-